

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 859. Num igitur & qualiter teneatur religio ejectum recipere & revocare, & fugitivum requirere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

4. Resp. Ad Tertium negativè: siquidem in decreto S. Cong. de apostatis, & ejectis, ubi quid ante, quid in ipsa ejectione, & post illam servandum sit, solum statuitur, quòd sententia ejectionis notificanda ordinario, unde rectè inferitur, omne aliud eidem non concedi, ac facultatem inquirendi, an sententia ejectionis sit iustè, vel iniquè lata, & meritiò; cum recognoscere alterius sententiam sit actus superioritatis, & jurisdictionis, & facultas recognoscendi sententiam sit facultas corrigendi eandem, & sit subijcere propriæ potestati, quod ab alio gestum est, quod non fit sine exercitio superioritatis. arg. c. sententia 36. q. 6. c. nemini. L. 1. ff. de quæst. Regulares verò saltem plerique exempti sint à jurisdictione ordinarii juxta c. nimis prava. de excess. prelat. c. 1. §. fin. de privil. in 6. solumque subijciuntur ei in casibus expressis, inter quos non est præsens casus, sequitur, quòd non potest Ordinarius loci se ingerere cognoscendo, an ejectionis sententia contra regularem lata à prelato religionis sit iusta, vel iniusta, ita Delben. de immunit. Eccles. c. 14. dubit. 16. per totam.

Quæst. 859. Qualiter ejecti teneantur se corrigere & ad ordinem redire.

1. Resp. Primò segregando certa à controversis: invalidè ejectus, quantum est de se, reditum suum procurare debet; quia vi vororum tenetur regularem vitam ducere, à qua obligatione per talem invalidam ejectionem, cum non sit legitime absolutus, tenetur illam observantiam pro viribus procurare, ita omnes, ut testatur Castrop. tr. 16. d. 4. p. 21. n. 1. sic quoque certum est, expulsum pro determinato tempore, debere eo elapso ad religionem redire, aliàs vagans extra religionem absque licentia habebitur fugitivus, & apostata, ut Castrop. l. c. patebitque ex mox dicendis à posteriore. hinc

2. Resp. Secundò professus ob crimen ejectus per sententiam in perpetuum obligatur in conscientia, ut se corrigat, & correctus petat iterum recipi in suum ordinem, vel monasterium, seu quantum est in se, hanc receptionem procurare suar. tom. 4. de relig. L. 3. c. 5. n. 6. Sanch. L. 6. mor. c. 9. n. 25. Laym. L. 4. sum. tr. 5. c. 13. q. 3. Castrop. l. c. n. 5. Pirh. h. t. n. 201. contra Nav. comment. 2. de regul. n. 36. §. L. 3. conf. eod. tit. conf. 80. Azor. p. 1. L. 12. c. 16. q. 6. Sayr. thesau. cas. tit. 2. L. 6. c. 9. n. 26. Rodriq. tom. 1. qq. regul. q. 30. a. 20. qui docent taliter ejectum per publicam sententiam posse tunc manere extra suum ordinem, ita ut neque à suo confessario in foro interno, neque ab Ordinario in foro externo possit cogi ad redeundum; cum pure possit se conformare iustæ sententiæ. Ratio responsionis à priori est, quòd talis ejectus verus, & substantialiter religiosus sit, & permaneat, etsi ut membrum putridum à consortio aliorum separatus, adeoque habeat obligationem statui religioso necessariò annexam, & ab eo inseparabilem, nimirum ducendi vitam communem sub obedientia prælatorum regularium, quia id votis promissum, à quibus, ut paulò post, non absolvitur. ita Castrop. Pirh. LL. cit. ad hæc, si ejectus in sæculo manere possit, & non teneretur ad ordinem redire, præsertim à superiore revocatus, sententia, & pœna ejectionis ei prodesset, & is commodum ex sua iniquitate referret contra L. 12. ff. de furtis. Neque his obstant fundamenta contrariæ sententiæ, non primò, quòd sententia expulsionis in perpetuum fuerit legitima, adeoque servanda, nam in ea virtualiter

imbitur: quamdiu judicaverit, expedire eam servari; quia in favorem ejus lata, sicut contingit in sententia perpetui divortii ob adulterium ab uno conjugum commissum, quæ servanda, quousque innocenti placuerit, nocentem revocate, ne aliàs si permissum non esset innocentibus nocentes revocare, id cæderet potius in dispensium innocentium, & in favorem, & commodum nocentium, relinquendo illos libertati, & exemptioni à subjectione. Dum autem innocentibus placet reditus, non mutatur sententia divortii, aut expulsionis; quia sub ea conditione lata. ita Castrop. l. c. n. 6. Non secundò, quòd religio facta hac expulsionem excusserit in perpetuum obligationem retinendi, & gubernandi istiusmodi professum. nam pari modo non excussit illam absolute, sed dum ipsa expedire, & delictum religiosi factis punitum, nullum scandalum superesse aliis judicaverit; unde & in hoc casu obligatum esse religionem cum revocare, ait Castrop. addit tamen cum Suar. l. c. n. 13. & Sanch. l. c. n. 32. quòd quia raro vel nunquam tenetur præsumere, expulsionem temporali puniri sufficienter delictum, quod pœnâ expulsionis perpetuæ legitime condemnatum est, nunquam vel raro obligationem habeat, quantum est ex se, procurandi readmissionem sui. verum de hoc sit ulterior.

Quæst. 860 Num igitur & qualiter teneatur religio ejectum recipere, & revocare, & fugitivum requirere.

1. Resp. Primò tenetur religio religiosum ejectum, jam emendatum, petentem suscipi recipere, nisi regula, & constitutiones ordinis approbate specialiter obstant, prohibendo, ne aliquando ejectus denuo recipiatur, vel nisi ex tali readmissione grave scandalum, aliudve damnum religioni timeatur, vel nisi ejectus post ejectionem redditus inhabilis (subintelligendum videtur, etiam quoad corporis dispositionem) ad officia ordinis. Nav. de regular. conf. 18. in fine. Molin. de 7. §. 7. tr. 2. d. 140. n. 36. Less. de just. L. 2. c. 41. n. 112. Barbosa in c. fin. h. t. n. 8. Pirh. h. t. n. 203. Wiestn. n. 157. Reiffenst. n. 245. Arg. c. fin. h. t. contra Ricciul. de jure person. extra gremium Eccl. exiff. L. 8. c. 11. n. 9. Azor. cit. L. 12. c. 17. q. 2. Sanch. cit. c. 9. n. 32. Mirand. in man. tom. 1. q. 52. a. 7. (quatenus is requirit, ut id fiat cum licentia, & dispensatione Papæ) uti idem de ejectis damnatis ad tirrem dicit Barbosa. l. c. n. 3. & alios probabiliter sustinentes contrarium, eò quòd pro culpis suis ejecti ex jure & conf. Sixti V. cum de omnibus, edita 6. Calend. Decemb. 1587. tanquam infames religionem ingredi prohibeantur. quin etiam religionem ad ejectos plenè emendatos, petentes readmitti cogi posse ad eosdem recipiendos per censuras ecclesiasticas (salvâ tamen ordinis disciplina, & secluso scandalo) exploratum omnino esse, si dispositio cit. c. fin. h. t. què ad hunc articulum deducta in usum, aut ab illo recessum non esset, ait Wiestn. dum ibidem dicitur: Statuimus, ut abbates, priores fugitivos, & ejectos de ordine suo requirant sollicitè annuatim, qui si monasteriis suis recipi possunt secundum ordinem regularem, abbates seu priores eorum, monitione prævisa per censuram ecclesiasticam compellantur ad receptionem eorum &c. Imò seclusâ hac dispositione, ab ipsis expulsis ad hoc cogi posse, tenent expresse Pirh. l. c. Barbosa. l. c. citatis pro hoc S. Antoni. p. 3. tit. 16. c. 5. Menoch. de arb. c. 149. n. 1. Molin. Nav. Less. ubi ante | ex ea ratione, quòd, cum religio

religio jus habeat eos revocandi, & cogendi ad reditum, etiam vice versa ejecti post sufficientem correctionem regulariter quoque jus habeant cogendi religionem ad se recipiendum, ne dispar utriusque contrahentis conditio existat, quam tamen rationem satis plausibiliter retorquent adversarii, ostendendo disparitatem inter religionem, & ejectum desumptam ex delicto alterius, exemplo matrimonii, dum post sententiam divortii innocens potest cogere nocentem adulterum ad redeundum; non tamen nocens innocentem ad se recipiendum.

2. Resp. Secundò: querere & requirere quoque sollicitè fugitivos, & ejectos suos (quo nomine hic veniunt etiam apostatae, ut Sylv. v. apostasia. q. 6. Pirh. h. t. n. 190.) annuatim tenentur (subintellecta hic iterum limitatione: quantum fieri potest sine scandalis) abbates & priores (per quos intelliguntur non tantum praesides capitulorum generalium, vel qui toti ordini, vel provinciae praesunt, sed etiam praesides locales, & immediati locorum, ut Pirh. l. c.) ita ut haec jura inquirendi, & reducendi eos, primò & principaliter spectent ad Praelatos regulares; non autem ad Episcopos, seu Ordinarios, nisi illi horum auxilium imploraverint, vel fugitivi in eorum dæcesi cum scandalo deliquerint; vel Praelati regulares in iis reducendis fuerint negligentes. Mirand. in man. pral. tom. 1. q. 51. a. 3. Laym. l. 4. tr. 5. c. 13. n. 7. Pirh. l. c. uti haec de requirendis fugitivis per dictos Praelatos habentur in c. fin. h. s. cujus constitutionem, quamvis intelligendam esse de injustè ejectis (puta ex defectu potestatis in ejiciendo, vel causa, vel ordinis iudicij non servati) utpote quos solos restitui jus naturale dicitur, teneant Nav. de regul. comment. 2. n. 36. Et tit. eod. conf. 51. in fine. Rodriq. regul. q. tom. 3. q. 30. n. 71. Azor. p. 1. l. 12. c. 16. q. 2. in fin. Less. l. c. n. 110. & alii apud Barbof. l. c. rectius tamen docere videntur intelligendum de justè ejectis per sententiam definitivam ritè latam. Abb. in cit. c. fin. n. 2. Barbof. ibid. n. 3. Fagn. n. 17. Sanch. cit. n. 9. n. 17. quos citat, & sequitur Pirh. h. t. n. 192. tum quia, si de injustè ejectis hic ageretur, non praeciperetur Praelatis, ut annuatim illos requirant, sed ut statim id faciant; cum injustè spoliatus sit illico restituendus, tum quia cit. c. dicitur, rejectos, si recipi non possunt in suis monasteriis, concludendos esse in arctis ergastulis, & cameris, vel in aliis monasteriis ad agendam poenitentiam, quæ convenire non possunt injustè ejectis, cum hi potius benignè recipiendi, & tractandi in compensationem injuriæ illis illatae. Ita Pirh. tum denique, quia elicitur ponendos in locis competentibus apud monasteria, si id sine scandalo fieri possit, dum nimirum ejecti talia totque scelera commiserunt, ut reliqui monachi manere nolint in monasterio, si illi revertantur, ut Hostiens. in cit. c. fin. v. gravi scandalo. quæ iterum accommodari non possunt injustè ejectis. Nihilominus dictæ constitutioni derogatum esse (ut ei derogari potuit; quia est juris humani) per consuetudinem contrariam, quæ constat, non solere fieri annuatim illam requisitionem, adeoque in hoc, quod ad fugitivos servanda esse statuta religionum, & jus naturale tenent Sanch. l. c. n. 18. Azor. l. c. c. 17. q. 1. Laym. cit. c. 13. n. 7. quos sequitur Pirh. n. 193. (quamvis idem in fine restetur constitutionem illam ab Urb. VIII, & S. Cong. concil. die 21. Sept. 1624. innovatam, & insuper declaratum illam in iis quoque locum habere, & servandam qui definitivè justè servato juris ordine, expulsi fuerunt, modò saltem literis ordinariis testimonialibus constet emendatos

esse, aut evidentem spem emendationis adesse) contra Fagn. l. c. cui inhaeret Reiffenst. n. 259. docentem hanc consuetudinem esse corruptelam, utpote contra jus divinum, dum, quivis pastor jure divino teneatur oves pascere, & errantes reducere. non tamen necesse esse, nec sufficienter annuatim fieri illam requisitionem, sed toties, quoties opus est eam fieri, adestque occasio, & spes inveniendi reducendique, salvis Ordinis constitutionibus, ita Suar. l. c. tr. 8. l. 3. c. 2. n. 17. Tamb. de jure. Abb. tom. 3. d. 8. q. 3. n. 5. Pirh. Reiffenst. LL. cit.

Quest. 861. Num fugitivus & apostata ubicunque inventi à Praelatis suis regularibus capi, & incarcerari possint?

1. Resp. Affirmativè cum Nav. comment. 3. de regul. n. 50. Pirh. h. t. n. 190. Wiestn. n. 149. ex ea ratione, quod quicumque possessor alicujus rei, si ea ab illo auferatur, potest illam propria autoritate recuperare; cum jus habeat ei insistendi, prout Bald. in L. Si quis. §. differentia. ff. de acquir. poss. n. 4. religiosus autem ratione voti obedientiae est totus religionis, & personaliter obstrictus Praelato regulari: & tales perpetuò personaliter obstricti alteri, si fugiant, capi, & ad obedientiam reduci possunt propria autoritate. Pirh. & Wiestn. LL. cit. cum Baldo. argumento etiam desumpto à servo fugitivo, quem, quia possidet dominus, ubicunque cum inveniatur, capere & reducere potest propria autoritate, per L. 1. §. per servum. ff. de acquir. poss. His non obstante, quod rei fugitivi extra territorium proprium persecutione, & apprehensione violetur territorium, & jurisdictio aliena, Arg. L. fin. ff. de jurisd. ita ut captum ante omnia relaxate, & pristinae libertati, quam habebat in alieno territorio, necesse sit restitui, ut Farin. pr. crim. q. 7. a. 40. Gail. l. 1. de pace publ. c. 16. n. 27. eò quod Magistratus extra provinciam, & territorium suum privato habeatur L. praes. ff. de off. praesid. In hoc enim est disparitas, quod captio servi, & religiosi fugitivi non fiat vi jurisdictionis, ut captio rei, sed vi dominij per modum vindicationis, & necessariae defensionis, Avita. de cens. p. 2. c. 3. disc. 2. d. 4. Tamb. de jur. abb. tom. 3. d. 8. q. 3. n. 2. ubi etiam de variis concessionibus diversis religionibus desuper factis à Pontificibus, & nominatim à Pio V. ceterati Jesu, uti etiam refertur in comp. privil. ejusdem societatis V. apostata §. 8.

Quest. 862. An ejecti reduces recipi possint sine nova professione, & restitui in pristina officia & gradus.

1. Resp. Ad primum: illos non indigere novâ professione, cum à ptiore non fuerint absoluti, sed solum antiquæ obligationes ex ea ortæ ad tempus expulsionis, quod ad exercitium sint suspensæ, sicut contingit in casu divortii, dum, cum nocens revertitur, & reconciliatur, non renovatur vinculum matrimonij, utpote quod per divortium sublatum non fuit, sed redit usus per illud suspensus; Nav. comment. 2. de regul. a. n. 34. Less. l. c. n. 112. Sanch. l. 6. mor. c. 9. n. 33. Castrop. l. c. p. 21. n. 2. Wiestn. h. t. n. 158.

2. Resp. Ad secundum: ejectos justè reduces eo ipso non videri restituendos in gradum pristinum, puta antiquitatis professionis quod ad sedem, locum, suffragia, cæteras prerogativas, quas antè
K k k k 3
ejecti